

Fremtidens natur

i Lemvig Kommune

Danmarks
Naturfredningsforening

Danmarks Naturfredningsforening er Danmarks største grønne forening. Den er stiftet i 1911 og har i dag 215 lokalkomiteer, der dækker én eller flere af landets kommuner. Foreningens overordnede og langsigtede mål er, at Danmark bliver et bæredygtigt samfund med et smukt og varieret landskab, en rig og mangfoldig natur og et rent og sundt miljø. Vi arbejder for befolkningens muligheder for gode naturoplevelser og med emner som naturbeskyttelse, miljøbeskyttelse,

planlægning, adgang til naturen, lovgivning og oplysning.

Foreningen har 138.000 medlemmer, hvoraf to tusinde er aktive og bruger en del af deres fritid på at arbejde for foreningens formål. Vi arbejder især med den danske natur og mulighederne for at opleve den. Mere brede miljøemner er også inden for arbejdsområdet ligesom internationalt engagement især gennem EU. I arbejdet med den danske natur søger Danmarks Naturfredningsforening at sikre, at tabet af

den biologiske mangfoldighed standser. Derfor beskæftiger foreningen sig også med land- og skovbrugets produktionsmetoder, der har afgørende indflydelse på naturens vilkår.

Du har brug for naturen. Og den har brug for dig!

Danmarks Naturfredningsforening
Tlf. 39 17 40 00
dn@dn.dk

Læhegn ved Fabjerg.

Du har brug for naturen. Og den har brug for dig!

Redaktion:
Danmarks Naturfredningsforening i Lemvig Kommune
lemvig@dn.dk

www.dn.dk/lemvig
Redaktion afsluttet januar 2009
ISBN NR. 978-87-87030-06-9
Fotograf Finn Gade

Fremtidens natur i Lemvig Kommune

Vurdering af de nuværende naturområder og visioner om fremtidens natur.

Udarbejdet af et netværk af naturinteresserede i vinteren 2007/08 på foranledning af DN Lemvig Afdeling

Udgiver: Danmarks Naturfredningsforening, tlf. 39 17 40 00
dn@dn.dk
www.dn.dk

© Udgivet af Danmarks Naturfredningsforening · Tlf. 39 17 40 00 · dn@dn.dk · www.dn.dk
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet.
Layout og trykning: Westring + Welling A/S · (14.478)

Indledning: Arbejdet indtil nu

Den lokale afdeling af Danmarks Naturfredningsforening har i et par år ønsket at udarbejde en plan for kommunens fremtidige natur, en plan der rækker langt ud i fremtiden og rummer en vision om hvad der bør blive virkelighed.

Arbejdet blev indledt ved at DNS Lemvig-afdeling spurgte medlemmerne af Natur- og Miljørådet om de ville være interesserede i at hjælpe med at lave en naturplan for Lemvig Kommune. Der var positive tilkendegivelser over hele linjen og

i sensommeren 2007 indbød DN til det første møde, hvor det videre arbejde blev planlagt. Der blev dannet et netværk af arbejdsgrupper som skulle udarbejde idéer og ønsker om den fremtidige natur. Disse ideer og ønsker skulle så gives videre til Lemvig Kommune. Efter det indledende møde i september har deltagerne arbejdet i fem lokalgrupper for på den måde at bygge mest muligt på lokalkendskab og lokale interesser.

På mødet i januar blev det beslut-

tet at den færdige plan for naturen skal forelægges Natur- og Miljørådet som så kan anbefale den til Lemvig Kommune.

Lokalgruppernes forslag er bragt bagest i dette skrift.

Først vil vi karakterisere landskabet og naturen på vores egn og i større linjer komme med overvejelser og idéer om den fremtidige udvikling. (Disse overvejelser og idéer står for DN-afdelingens regning).

Karakteristiske træk ved Lemvig-egnens landskab og natur

Vores egn er kendetegnet ved at have et meget varieret landskab og en varieret natur: Landskabsmæssigt er her hævet stenalderhavbund, morænebakker fra sidste istid, dødislandskab, hedeslette og ved kysten mindre klitlandskaber.

Udsynet til overgangene mellem disse landskaber – f.eks. de gamle kystklinter fra stenalderhavets kyst – bør bevares og friholdes for skæmmende bebyggelse.

Naturmæssigt er området præget af strandsumpe og strandenge,

enge ved vandløb, plantager og skræntbevoksninger, mindre, afgrænsede heder og endnu mere begrænsede overdrev. Store dele af landarealet er imidlertid intensivt dyrkede landbrugsområder, mest intensivt i morænelandskabet i nord.

Mål og visioner

Kommunen er stærkt præget af landbruget og derfor er målet at sikre at der ikke bliver mindre natur fremover men tværtimod mere. Det er nærliggende at udlægge marginaljorder, især strandenge og afvandede områder. Mange af disse områder ligger i tilknytning til vandløb og det er et mål at antallet og kvaliteten af spredningskorridorer langs vandløb bliver øget. Samtidig vil dette være til gavn for vandmiljøet. Truslen om vandstandsstigning i fremtiden vil gøre nogle af disse mål mere realistiske.

En mere varieret natur er også et mål. Det er nærliggende at fortsætte frivillig skovrejsning i mere ekstensivt dyrkede områder i syd-området. Dette vil være i overensstemmelse med den nationale målsætning om en udvidelse af Danmarks skovareal i det 21. århundrede. Skovområderne bør udvikles frem mod en mere blanded skov i modsætning til de store ensartede nåletræsbeplantninger der præger skoven i dag. Bæverne er et eksempel på hvordan nye naturtyper kan fremmes. Plejeplaner for bestemte naturtyper skal udarbejdes. Det kan dreje sig om fjernelse af busk- og trævækst fra lysåbne naturarealer og afgræsning. Invasive arter giver også variation, men i de tilfælde hvor det drejer sig om tendenser til monokulturer, f.eks. hybenroser, bjørneklo og glansbladet hæg, skal der foretages bekæmpelse.

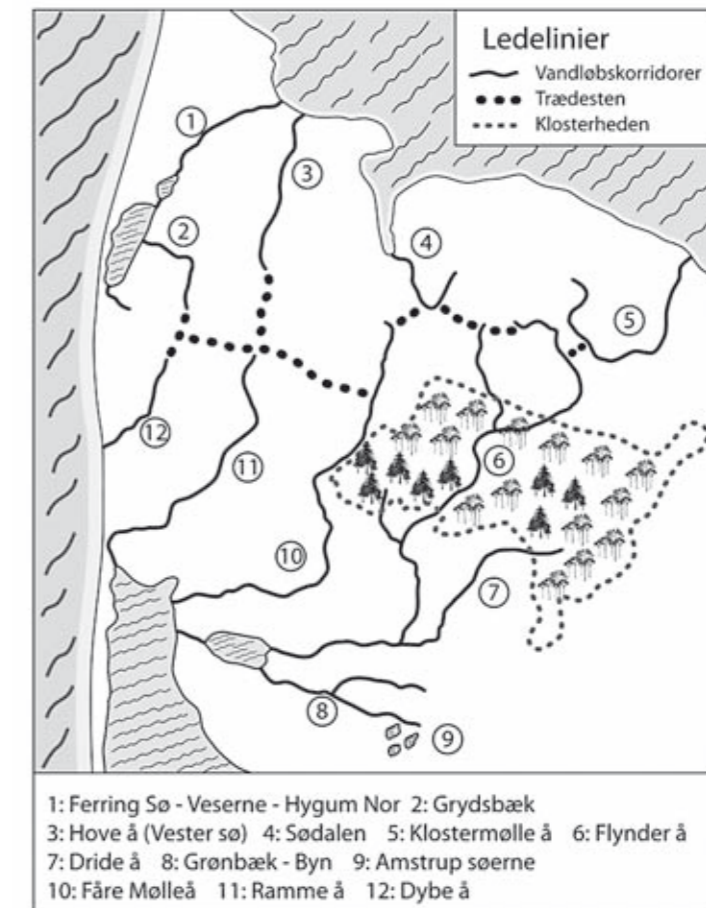
Mulighederne for naturoplevelser skal forbedres. Det kræver ofte

bedre tilgængelighed f.eks. i form af stiforbindelser. Sjældne naturtyper skal have særlig opmærksomhed, hvis de ikke tåler forstyrrelse. Store bygningsanlæg bør placeres så de skæmmer landskabet mindst muligt.

Sammenhængen mellem naturområderne i kommunen kan udvikles gennem en strategi for at oprette spredningskorridorer, oprette

forbindelseskorridorer og udvikle eksisterende korridorer. Vandløbene udgør et naturligt netværk af spredningskorridorer og opgaven bliver at forbinde disse over vandskel.

Nedenstående figur viser i skitseform hvordan vandløb kan være forbindelseskorridorer. De kritiske områder mellem vandløbene har vi her kaldt trædesten.

Område-for-område-beskrivelse

I det følgende er kommunens forskellige landskabsområder gennemgået ét for ét

Områdernes numre refererer til nedenstående kort.

Område 1:

Det marine forland fra Thyborøn til Lem Vig

Harboøre Tanges strandene skal bevares og vedligeholdes gennem tilstrækkelig afgræsning af hensyn til fuglelivet. Det samme gælder for strandene ned til Gjellerodde. Engene langs veserne ned til Ferring Sø skal gøres mere tilgængelige for publikum. De laveste arealer af Vestersø kan let gøres til våd eng, men det ville være oplagt at genskabe hele Vestersø ved naturgenopretning. Herved opfyldes også krav til reduktion af næringsudledning. Desuden vil området sammen med det nuværende Gjellersø/-odde område kunne danne et stort sammenhængende naturområde tæt på "fritidsområderne".

Veserne er et storslået vådområde. Varierende vandstand kræver vedligeholdelse af adgangsvejene.

Område 2:

Bakklandet fra Lem Vig til Remmerstrand

Kabel-fredningen er en væsentlig del af dette område og især Tan-

nebækdalen kan fremhæves som et sted der skal værnes om på alle

måder, også af hensyn til naturoplevelser. Stiforbindelser ned til Lemvig (Østergade og det gamle friluftsteater) i den sydligste del af fredningen bør realiseres som de fremgår af fredningskendelsen.

Området langs fjorden er præget af dybe kløfter ned mod Limfjorden. Disse kløfter fungerer som remisser for dyrelivet og de kan gøres bredere gennem beplantning. Samtidig er det ønskeligt at nogle af de større kløfter kan blive tilgængelige som adgangsveje til stranden. Dette kan ske gennem afgræsning og delvis rydning for buskvækst, hvis der etableres et samarbejde mellem lodsejere og kommunen. Lavtliggende områder omkring Faldå og Dyndå retableres som enge evt. med stuedrift.

Træborgdalen skal sikres og udvikles som den naturperle den er. I området mellem Nissumvej og Struervej bør der værnes om træbevokninger på skrænter, ligesom tilbageværende vandhuller og rester af moser bør vedligeholdes/udvides.

De dybe, flotte slugter ned mod Nissum Bredning er spændende for dyr og mennesker.

Område 3:

Bakkelandet vest for Lemvig

Området afvandes mod nord, vest og syd. Der bør i dette område etableres ledelinjer (spredningskorridorer), som kan forbinde Limfjorden, Nissum Fjord og Klosterheden (se den tidligere viste skitse). Hovedelementer er Ferring Sø-systemet ud gennem Vesperne til Limfjorden,

bagud gennem Grydsbækdalen, over de usammenhængende dødshuller omkring Bonnet, videre til Fåre Mølleå forbi Klosterheden og videre til Nissum Fjord. Også Ramme Å kan indgå i dette netværk. Gennem Klosterheden sikres den videre forbindelse til Nissum Fjord

med Flynder Å og Dride Å. Kommunen bør udnytte mulighederne ved miljøgodkendelser til at stille vilkår om randzoner hvor det er muligt og hensigtsmæssigt.

Område 4:

Klosterheden og dens nordlige opland

Klosterhede Plantage skal fortsat udvikles frem mod en blandet skov med islæt af naturskov. Flynder å-systemet præger området og vandløbene kan i nogen udstrækning gøres naturlige ved at nedlægge enkelte af de opdæmmede søer.

Vandløbene nord for skoven er små men vigtige for vandkvaliteten længere nede i systemet.

Skødbæk kan frilægges. I det hele taget kan Lemvig Sødals enestående natur søges udvidet uden for fredningen. Det kan ske ved beplantninger (remisser) i løvbuske og lave beplantninger på overgangen fra plateauet til sødalen, hvilket også kan fremme korridorer i området. Vandhuller genetableres i de naturlige lavninger. Grøfterne nord for Klosterhede Plantage (specielt de mange nord/sydgående) er i en dårlig stand og skal sikres mod direkte næringsudløb. Der bør etableres flere naturlige vandløb i dette område og rodzoneanlæg ved overgangen fra grøfterne fra nord og tilledningen til ådalene.

I de egentlige ådale etableres våde enge. Der bør etableres adskillige grus/gydebunker i vandløbene. Eksisterende læhegn forlænges og beplantninger (remisser) etableres f.eks. i skæve hjørner. I de tidligere grusgrave bør der sikres lettere offentlig adgang.

Mange af vandløbene i det åbne land er i en dårlig stand
Billedet er taget øst for Fabjerg Kirke.

Område 5:

Oplandet til Nissum Fjord

Området er afvekslende med strandenge, intensivt landbrug og plantager. Dybe Å og dens forløb bør udvikles som naturområde. Flynder Å-systemet fungerer som en væsentlig spredningskorridor og hele forløbet bør gøres til mål for naturgenopretning. Også de andre vandløb som

Grønkær Bæk, Ramme Å og Fåremølle Å bør genoprettes i stor udstrækning. Der bør arbejdes videre med en god tilgængelighed rundt om Nissum Fjord og sikres en bevarelse af et godt udsyn over fjorden. Tilbage-skæring af rørskovene i strandsøerne og forbedring af afgræsningen kan

hjælpe på tilgængeligheden og på naturoplevelserne gennem et bedre udsyn. Endelig vil en fortsat skovrejsning med blandet skov i området omkring Nees Hede også give mulighed for større naturoplevelser.

Rørskoven omkring Bøvling Fjord (her Indfjorden) bør holdes i skak.

En sammenhængende eng langs Flynder Å vil virke som en spredningskorridor.

Ravfisker ved Bovbjerg.

Rom grusgrav.

